

20

LAT
ZESPOŁU SZKÓŁ
PLASTYCZNYCH
IM. JÓZEFA BRANDTA
W RADOMIU

PODZIĘKOWANIA

Wszystkim sponsorom, darczyńcom, przyjaciołom szkoły oraz rodzicom, którzy pomogli w zorganizowaniu Jubileuszu 20-lecia i 65-lecia szkół i w wydaniu tej publikacji serdecznie dziękujemy.

Organizatorzy

20 lat
Zespołu Szkół Plastycznych im. J. Brandta
w Radomiu

PATRONAT HONOROWY
PAN ANDRZEJ KOSZTOWNIAK
Prezydent Miasta Radomia

sita w precyzji

Od dwudziestu lat - jak wrażliwy sejsmograf duszy - wciąż wzbudza zainteresowanie młodych, utalentowanych ludzi. W czasach dominacji ekranu i zanikającej potrzeby obcowania z oryginałem radomska szkoła plastyczna jest miejscem, w którym uczy się kochać i rozumieć sztukę. Miejscem, które przypomina, że ciągle świat jest piękny.

Ostatnie pięć lat funkcjonowania szkoły to systematyczny wzrost poziomu kształcenia, poprawa warunków pracy oraz ciągłe budowanie szerokiego spektrum możliwości edukacyjnych szkoły. Od 2007r. tradycją szkoły stało się nagradzanie najlepszego absolwenta statuetką „Absolwent Roku”. Taki tytuł otrzymały: Paulina Rzeszowska, Małgorzata Jagielska, Małgorzata Piróg i Agata Rogala.

Wymiernym efektem pracy szkoły jest organizacja przedsięwzięć i projektów ogólnopolskich, uczestnictwo w ważnych wydarzeniach w kraju oraz działalność na rzecz środowiska lokalnego. Do tradycji szkoły na stałe wpisały się prezentacje uczniów w cyklu „Droga do sławy” w Radomskim Klubie Środowisk Twórczych i Galerii Łażnia, aukcje i kiermasze sztuki, akcje plastyczne, happeningi, warsztaty i plenery malarskie. Od 2003r. szkoła dzięki pomocy Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie przeprowadziła osiem ogólnopolskich projektów dla uczniów liceów plastycznych z całej Polski. W 2009r. odbyło się II Ogólnopolskie Biennale Autoportretu oraz I Ogólnopolski Plener Rzeźby, w maju 2010r. miała miejsce V edycja Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego Ekslibris – „Polska Chopina”.

Liczne sukcesy uczniów w międzynarodowych i ogólnopolskich przeglądach artystycznych świadczą o właściwym poziomie pracy szkoły. Są dowodem na to, że młodzież uzdolniona pod opieką doświadczonych pedagogów wzmacnia pozycję szkoły w środowisku artystycznym miasta, regionu i kraju, a jednocześnie pomnaża dorobek polskiej kultury. Warto wymienić m.in.: Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Muzealne spotkania z fotografią” w Koszalinie, Międzynarodowe Biennale Miniatury Tkackiej we Włocławku, Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Z inspiracji kulturą żydowską” w Częstochowie, Ogólnopolskie Biennale Pasteli w Jarosławiu, Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Pejzaż ludzki” w Krakowie, Biennale Wyróżnionych Prac Dyplomowych w Warszawie, Międzynarodowe Biennale Plakatu Fotograficznego w Płocku, Ogólnopolskie Biennale Tkaniny Artystycznej w Supraślu, Ogólnopolskie Biennale Plastyczno-Fotograficzne „Przyroda”, a także Jesienna Akademia Literatury, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, Ogólnopolski Turniej Śpiewających Poezję w Radomiu.

Ostatnie lata szkoły to także zmiany. 1 września 2009r. w struktury Zespołu Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta została włączona Szkoła Plastyczna im. Jacka Malczewskiego. ZSP kształci prawie 200 uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych i Liceum Plastycznego oraz ponad 160 uczniów Szkoły Plastycznej. Moje wcześniejsze rozterki dotyczące racjonalności połączenia podobnych i jakże różnych szkół, sownie nagrodzone zostały przyjemnością pobytu w świecie dziecięcej wyobraźni: barwnej i pełnej optymizmu. I jeszcze jedno doświadczenie – podwójne święto dwóch placówek edukacji plastycznej. Sześćdziesiąt pięć lat szkoły Malczewskiego to setki arcydzieł stworzonych przez małych twórców. Dwadzieścia lat szkoły Brandta to tysiące poszukiwań, tysiące indywidualności. Wszyscy ci młodzi twórcy wiedzą, że sztuka otwiera się tylko dla tych, którzy potrafią się w niej zagłębić i potrafią z nią współbrzmieć. To niezwykle.

Rok Jubileuszu szkoły to czas refleksji i przemyśleń. To czas wyznaczania kolejnych celów ku przyszłości. Wydany z tej okazji katalog jest nie tylko sposobem podsumowania działalności edukacyjno-artystycznej i prezentacji szkoły, ale także formą zaproszenia do wspólnego przeżywania sztuki, wspólnego zachwyty.

Z nadzieją myślę o dalszych artystycznych losach szkoły.

Bożena Marczykowska
Dyrektor Zespołu Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu

NASZ PATRON

JÓZEF BRANDT

Józef Brandt urodził się 11.02.1841 roku w Szczepieszynie. Jego ojciec i dziadek byli znanymi lekarzami warszawskimi. Dziadek artysty w 1824 roku otrzymał nobilitację za wybitne osiągnięcia naukowe. Ojciec, Alfons Jan, mieszkając w Szczepieszynie piastował stanowisko naczelnego lekarza ordynacji Zamojskich. Matka, Krystyna z Lesslów miała talent muzyczny i malarski, to ona była jego pierwszą nauczycielką w tych dziedzinach. Chłopiec często odwiedzał w czasie wakacji swojego wuja ze strony matki, wybitnego kolekcjonera, Adama Helbicha w majątku Konary pod Radomiem. Artystyczna atmosfera domu sprzyjała rozwojowi talentu Józefa. Po powrocie rodziny do Warszawy, ojciec zmarł niosąc pomoc ofiarom epidemii, Józef miał wtedy pięć lat. Odtąd artystę wspierał jego ojciec chrzestny Andrzej hrabia Zamojski. Przyszły artysta ukończył w Warszawie szkołę i Instytut Szlachecki. Dzięki wsparciu finansowemu hrabiego Zamojskiego wyjechał do Paryża na studia inżynierskie w École des Ponts et Chaussées. Tam spotkał i zaprzyjaźnił się z Juliuszem Kossakiem. Razem zwiedzali Luwr i galerie sztuki, prowadzili życie towarzyskie. Zrodziła się między nimi długoletnia przyjaźń. Wpływ Kossaka spowodował skryształowanie się poglądów Brandta na dalszą drogę życia, postanowił zostać malarzem. Zapisał się do pracowni malarza Cognieta, dodatkowych korekt udzielał mu przebywający wtedy w Paryżu Henryk Rodakowski. W 1860 roku Brandt wraz z Kossakiem wrócili do kraju, odbyli wspólnie artystyczną podróż po Podolu i Ukrainie. Stepy i tajemnicza atmosfera tych „Dzikich Pól” urzekła na zawsze artystę, wielokrotnie wracał w tamte strony, szkice i zebrana, wspinała kolekcja zabytkowej broni, strojów, rzemiosła służyła artyście do końca jego twórczości. Tak powstał niezwykle klimat jego obrazów jednocześnie polskich i egzotycznych. Warszawa przyjęła pierwsze prace artysty bardzo życzliwie. Wystawił w Zachęcie kilka obrazów życzliwie dostrzeżonych przez środowisko artystyczne. Odczuwał jednak niedosyt wykształcenia. Wyjechał w 1862r. do Monachium. Stolica Bawarii, dzięki kolekcjom udostępnionym szerokiej publiczności przez króla Ludwika II, stała się ważnym europejskim ośrodkiem artystycznym. Stosunki w tamtejszej

Akademii były bardzo swobodne, studenci otoczeni byli życzliwą opieką, nie wywierano na nich żadnego nacisku, sami mogli podejmować decyzje dotyczące drogi artystycznej. W takiej atmosferze talent Józefa Brandta szybko się rozwinął, studiował u batalistów Franza Adama, Teodora Horschelta i Karola von Piloty. Pełne ruchu obrazy egzotycznych Kozaków i Tatarów zyskały mu sławę i majątek. Własna pracownia i stale powiększany zasób rekwizytów, chętnie udostępniane mniej zamożnym kolegom, stawiały go w centrum środowiska polskiego w Monachium. Jego dom zawsze był dla przybyszów z kraju otwarty, pomagał finansowo, doradzał do którego profesora warto się zapisać, gdzie zamieszkać, polecał kolegów niemieckim marszandom. Słynne stały się jego świąteczne przyjęcia dla Polaków. Jego ogromną rolę potwierdza, zamiennie używane określenie, grupy studiujących w tym mieście „Szkoła monachijska” i „Szkoła Brandta”. W 1873r. osiągnął wyjątkowy zaszczyt – medal Franciszka Józefa, a w dwa lata później został członkiem Berlińskiej Akademii Sztuki. Te zaszczyty na obczyźnie wykorzystywał do manifestowania swojego patriotyzmu, na uroczystości ubierał się w kontusz i podpisywał swoje obrazy „Józef Brandt z Warszawy”. W 1877r. ożenił się z wdową po przyjacielu Heleną Pruszkową, wniosła mu ona w posagu majątek Orońsko pod Radomiem. Znaczne dochody ze sprzedaży obrazów podreperowały finanse dworku i zamieniły go w ulubione przez Brandtów miejsce spędzania wakacji w towarzystwie zapraszanych przyjaciół malarzy. Artysta osiągnął pełnię szczęścia osobistego i twórcze uznanie. Ten szczęśliwy czas trwał aż do wybuchu I wojny światowej. Przemarsz wojsk niemieckich przez Orońsko i doszczętne ograbienie stadniny i dworu spowodowały załamanie się zdrowia 74-letniego artysty. Zmarł w Radomiu po ciężkim zapaleniu płuc w maju 1915r. Pogrzb Brandta na radomskim cmentarzu stał się wielką manifestacją narodową. Jego twórczość, niezwykle popularna za granicą, sławiła polską historię i pobudzała patriotyzm w kraju.

Anna Łaszanowska
nauczyciel historii sztuki

K A L E N D A R I U M 2 0 0 5 - 2 0 1 0

Niniejsze kalendarium jest kontynuacją monografii szkoły wydanej z okazji Jubileuszu 15-lecia Zespołu Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w 2005r.

2005/2006

Rozpoczęcie jubileuszowego roku szkolnego - stypendia Prezesa Rady Ministrów otrzymali: Małgorzata Piróg (3OSSP) i Michał Rzeczkowski (3LP). V Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Muzealne Spotkania z Fotografiami” w Koszalinie: M. Rzeczkowski (3LP) - wyróżnienie, opiekun art. J. Kutkowski. Szkoła organizatorem II Warsztatów Metodycznych z podstaw projektowania i kompozycji dla nauczycieli szkół plastycznych regionu mazowieckiego i łódzkiego z udziałem profesora S. Wierzchorka z ASP w Warszawie oraz wizytatorów CEA: W. Myjaka i B. Sas-Topolnickiej. Organizacja III edycji Konkursu Plastycznego dla uczniów szkół plastycznych „Exlibris - Europa ojczyzn narodów”. Uroczystości Jubileuszu 15-lecia. Złotym Krzyżem Zasługi RP odznaczono: J. Kutkowskiego i B. Piętaka, srebrnym: A. Włodarz, T. Kulczycką, A. Paska, brązowym: I. Sznajder. Odznakę Zasłużony Działacz Kultury otrzymali: A. Dobrowolska, A. Grella, J. Hajnrych, B. Marczykowska, E. Staniszevska, A. Włodarz, B. Woźniak-Sołtyska. Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Świat poezji J. Harasymowicza w obiektywie” w Krakowie: Weronika Pajek i Karoliona Jaczyńska - II miejsce ex aequo, Michał Jeżak - III miejsce, Paulina Rzeszowska - wyróżnienie. Ogólnopolski Konkurs „Z inspiracji kulturą żydowską” w Częstochowie: Marek Mosionek III nagroda, opiekun art. A. Pawlina. Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „My w Unii Europejskiej” w Warszawie: Michał Rzeczkowski – nagroda główna, opiekun art. A. Pawlina. Ogólnopolskie Biennale Plastyczno-Fotograficzne „Przyroda” w Radomiu: Michał Tarka, Ewelina Karcz, Karolina Jaskulska - nagrody: Karolina Jaskulska, Anna Cebula - wyróżnienia. Opiekun art. J. Kutkowski. XV Plener Malarski w Solcu nad Wisłą. Opieka art. B. Marczykowska, J. A. Jasiński, G. Kwiecień oraz A. Janicka. Galeria GOK w Solcu n/Wisłą - wystawa prac dyplomowych uczniów Zespołu Szkół Plastycznych.

2006/2007

Stypendia Prezesa Rady Ministrów otrzymali: M. Piróg (4OSSP) i M. Rzeczkowski (4LP). VI Międzynarodowy Konkurs „Muzealne Spotkania z Fotografiami” w Koszalinie pod patronatem MKiDN oraz MEN: Grzegorz Korczak – I nagroda, Julia Zielińska - wyróżnienie. Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Świat za oknem” Elbląg 2006r., Europejskie Spotkania Młodzieży Artystycznie Uzdolnionej. Nagrody: I miejsce Ewelina Karcz, II miejsce A. Kwiatkowska, III miejsce D. Gołębiowska, Wyróżnienia: K. Warchoł, A. Błaszczuk. Opiekun art. J. Kutkowski. II nagroda TVP S.A. w Konkursie Doliny Kreatywnej w dziedzinie literatury – E. Komorek. III Ogólnopolski Plener Ceramiczny w Toporowie: Ewa Sobczak – I nagroda. Opiekun art. A. Dobrowolska. III Warsztaty Metodyczne dla nauczycieli rzeźby regionu mazowieckiego i łódzkiego „Tradycje warsztatowe a współczesne działania rzeźbiarskie” z udziałem prof. Adama Myjaka pod patronatem CEA. Ogólnopolski Konkurs na Komiks III edycji „Festiwalu Myśli Drukowanej” w Szczecinie: Michał Mosionek - wyróżnienie. VI Ogólnopolski Konkurs Historii Sztuki w Dąbrowie Górniczej pod patronatem CEA: Karol Sikora - III miejsce, opiekun A. Łaszanowska. II Ogólnopolskie Biennale „Pejzaż ludzki” w Krakowie: Anna Grabowska – I nagroda w dziedzinie malarstwa. Opiekun art. K. Dąbrowski. Paulina Rzeszowska – otrzymała statuetkę i pierwszy honorowy tytuł Absolwent Roku 2007r. Organizacja I Ogólnopolskiego Biennale Autoportretu uczniów szkół plastycznych w MCSW „Elektrownia” w Radomiu we współpracy z CEA. „Majówka ze Sztuką” w CRP w Orońsku. Biennale Wyróżnionych Prac Dyplomowych w Warszawie. XVI Plener Malarski w Solcu nad Wisłą. Organizacja B. Marczykowska. Opiekun art. G. Kwiecień, B. Jaśkiewicz.

2007/2008

Od 1 lipca 2007 r. obowiązki dyrektora pełni wicedyrektor Bożena Marczykowska. Dyrektor B. Piętaś i wicedyrektor W. Łożyńska odeszli na emeryturę. VII Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Muzealne Spotkania z Fotografiami” w Koszalinie: Małgorzata Jagielska – wyróżnienie, opiekun art. J. Kutkowski. Udział w projekcie VI LO „Ulica Kilińskiego”, w ramach którego odbyła się m.in.: prezentacja plenerowa wielkoformatowego obrazu Grzegorza Kwietnia „Szalom” oraz wystawa fotografii uczniów: M. Król, M. Piróg, S. Piwońskiej, P. Podmanickiego i K. Wlazło w Resursie Obywatelskiej. Stypendia Prezesa Rady Ministrów za osiągnięcia w nauce otrzymały: Małgorzata Piróg (5OSSP) i Ilona Kowalczyk (1LP). Na stanowisko dyrekto-

ra Zespołu Szkół Plastycz-nych im. Józefa Brandta została powołana z dniem 01. 11. 2007r. Bożena Marczykowska. Cezary Jędrzejewski został wicedyrektorem ds. kształcenia artystycznego, a wicedyrektorem ds. kształcenia ogólnego Beata Nowak (nauczyciel historii). Ogólnopolski Konkurs Malarsko - Literacki „Wyspiański moim mistrzem” w Bielsku – Białej: M. Ziętkowska – nagroda, opiekun art. E. Jaworska-Kowalska, Z. Sierocińska – wyróżnienie, opiekun art. E. Staniszeńska. W szkolnej Galerii KONTRAST odbyła się I Wystawa Absolwentów. Ogólnopolski Konkurs Graficzny „Drukarnia Wyobraźni” w Radomiu: B. Ziomek i A. Walkowicz - wyróżnienia. Opiekun art. J. A. Jasiński. Warszawska Galeria Porczyńskich - wystawa prac plastycznych uczniów „Mój Radom”. Organizacja Warsztatów Metodycznych dla nauczycieli plastyki radomskich szkół podstawowych i gimnazjalnych – z cyklu Znane i nieznane techniki plastyczne. Szkolna Galeria Kontrast wystawa z cyklu „Mistrz i jego Uczniowie” - Ceramika Aleksandry Dobrowolskiej i jej uczniów. Organizacja IV Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego „Ekslibris - Kraina dzieciństwa” dla uczniów szkół plastycznych: E. Biernacka, J. Stachurski – wyróżnienia. T. Kutkowska i K. Zaborska - nagrody dyrektora ZSP w Radomiu. II Makroregionalny Przegląd Rysunku, Malarstwa i Rzeźby w Warszawie: W. Kaczmarek – III miejsce. Organizacja Warsztatów Literackich „Semantyka barw” z udziałem prof. R. Tokarskiego z UMCS w Lublinie, organizacja M. Kania i A. Szary. Podczas uroczystości pożegnania absolwentów w Teatrze Powszechnym Małgorzata Jagielska (6OSSP) otrzymała statuetkę i drugi honorowy tytuł Absolwent Roku 2008. Ogólnopolski Konkurs Filmów Krótkometrażowych w radomskim Kinie Helios: K. Zaborska - nagroda, S. Piwońska, A. Błaszczuk - wyróżnienia. Organizator uczennica Małgorzata Piróg (6OSSP) w ramach pracy dyplomowej - opiekun art. B. Kopiński. Udział 30 uczniów w Krakowskim „Miesiącu Fotografii” - uczestnicy zwiedzili 6 wystaw oraz wzięli udział w plenerze fotograficznym w żydowskiej dzielnicy Kazimierz. Klasowy Plener Malarski klasy 4OSSP w Białce Tatrzańskiej. Organizator E. Sowa, opiekun art. G. Kwiecień. Plener Malarski w Przysusze i Toporni. Organizator MOK w Przysusze. Ogólnopolski Konkurs „Polska i Polacy w Unii Europejskiej” w Warszawie: Z. Zakrzewska – nagroda. Opiekun A. Włodarz. I Szkolny Plener Rzeźby w kamieniu pod opieką art. B. Woźniak - Sołtyńskiej i J. Szpaka. IV Ogólnopolskie Biennale Plastyczno-Fograficzne „Przyroda” w Radomiu: M. Pajek - nagroda w dziedzinie fotografii. Ogólnopolski Konkurs Plastyczny z Inspiracji Kulturą Żydowską „Ilustracje Biblijne” w Częstochowie: A. Pietrzyk - II miejsce w kategorii tkaniny artystycznej. Opiekun art. B. Jaśkiewicz. Ogólnopolski Konkurs Grafiki Komputerowej „GrafiKom” w Bydgoszczy: P. Bińkowska - I miejsce, J. Kowalska, W. Banasińska, M. Fidos - wyróżnienia. Opiekun A. Włodarz. XVII Plener Malarski odbył się w Lanckoronie. Organizacja C. Jędrzejewski. Opiekun art. A. Symela i G. Kwiecień.

2008/2009

VIII Międzynarodowy Konkurs Fotograficzny „Muzealne Spotkania z Fotografiami” w Koszalinie: K. Golińska - nagroda, T. Kutkowska - wyróżnienie. Stypendia Prezesa Rady Ministrów za osiągnięcia w nauce otrzymały: J. Kowalska (2LP), A. Galuba (2OSSP). Organizacja warsztatów plastycznych „Batik” we współpracy z LP w Supraślu - uczestnictwo i udział w wystawie: M. Kowalska, R. Kozieł, W. Banasińska, E. Kałwińska. Warsztaty prowadziła B. Jaśkiewicz. I Ogólnopolski Plener Malarski „900 lat Jeleniej Góry w rysunku i malarstwie”. W plenerze uczestniczyły: J. Kowalska i W. Banasińska. Opiekun art. A. Symela. I Ogólnopolski Plener Miniatur Tkackich w Karpaczu pod patronatem MK i CEA: I. Kowalczyk – wyróżnienie, opiekun art. B. Jaśkiewicz. Wystawa uczniów ZSP „Spotkanie” w Galerii DK w Zwoleń. Autorki prac: M. Ziętkowska, K. Wujciuk, W. Kaczmarek, E. Regulska. Opiekun art. E. Jaworska-Kowalska. Absolwentka szkoły M. Jagielska otrzymała Stypendium Artystyczne im. Jacka Malczewskiego przyznawane przez Radę Miejską w Radomiu. IV Ogólnopolski Plener Ceramiczny w Toporowie pod patronatem MK i CEA: A. Bączkowska, K. Wujciuk – nagrody. Opiekun art. A. Dobrowolska. „Polska w Unii Europejskiej” - konkurs na prezentację multimedialną: I. Kowalczyk - nagroda (wyjazd do Brukseli). Warsztaty filmowe dla radomskich gimnazjów w ramach projektu „Miasto w komie”, organizowane przez ZSP. Była to część realizacji pracy dyplomowej w ramach reklamy wizualnej uczennicy M. Piróg pod opieką art. B. Kopińskiego. Wystawa poplenerowa i aukcja prac „Lanckorona 2008”. II Wystawa Absolwentów ZSP w szkolnej Galerii KONTRAST.

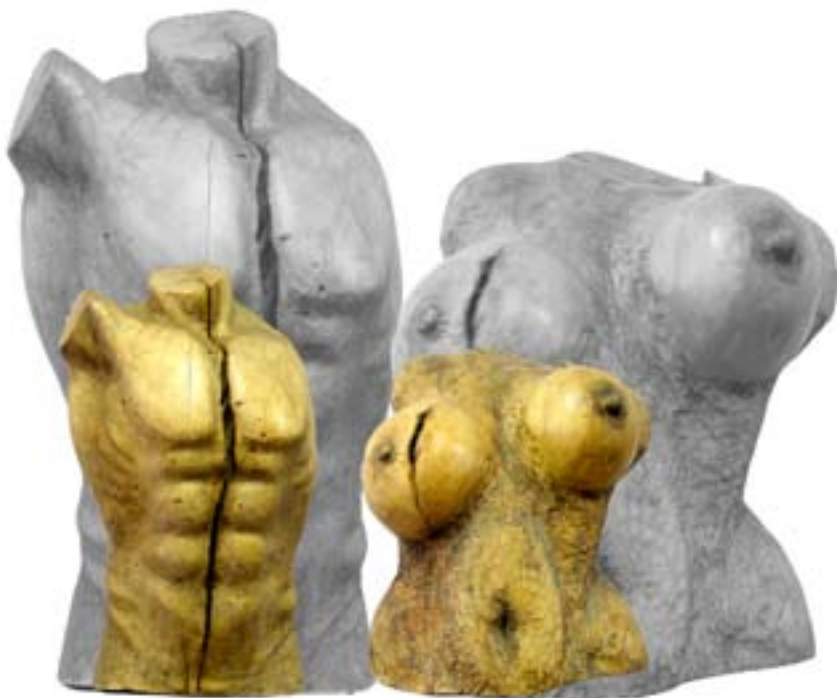
R Y S U N E K

M A L A R S T W O

R Z E Ź B A

C E R A M I K A

TKANINA
ARTYSTYCZNA

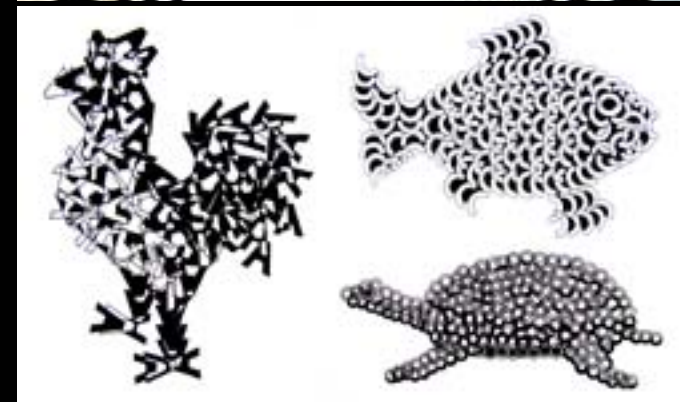
FOTOGRAFIA

REKLAMA
WIZUALNA

PODSTAWY
PROJEKTOWANIA
I KOMPOZYCJI

WYSTAWA NAUCZYCIELI I ABSOLWENTÓW

Absolwenci biorący udział w wystawie:

1. Magdalena Jurek
2. Anna Piotrowska
3. Dariusz Milczarek
4. Wojciech Dziewit
5. Weronika Elertowska
6. Iza Gielniowska
7. Magdalena Michalska
8. Monika Iwona Adamczyk
9. Paulina Kwiatkowska
10. Daria Mańczyńska
11. Teresa Weronika Kutkowska
12. Katarzyna Stolarczyk
13. Malwina Mańczyńska
14. Monika Biermann
15. Małgorzata Piróg
16. Kinga Rupslaukis
17. Halina Dębiec
18. Tomasz Litwin
19. Radosława Misiak
20. Anna Jarecka
21. Karol Suwała
22. Jan Bujnowski
23. O. Andrzej Bujnowski
24. Agnieszka Sieradzka
25. Jarek Kwiatkowski

Nauczyciele biorący udział w wystawie:

1. Krzysztof Mańczyński
2. Włodzimierz Orzeł
3. Alina Włodarz
4. Jan Andrzej Jasiński
5. Jerzy Bogdan Kutkowski
6. Jacek Michał Szpak
7. Edyta Jaworska-Kowalska
8. Barbara Jaśkiewicz
9. Jakub Dominik Strzelecki
10. Kazimierz Mirosław Łyszcz
11. Aleksandra Dobrowolska
12. Bożena Marczykowska
13. Joanna Krystyna Szymańska
14. Stanisław Zbigniew Kamieński
15. Leszek Kwiatkowski
16. Małgorzata Strzelec
17. Hanna Wojdała-Markowska
18. Alina Twardosz-Bobryk
19. Bartłomiej Kopiński
20. Barbara Żelawska
21. Barbara Woźniak-Sołtyska
22. Cezary Jędrzejewski
23. Anna Symela
24. Andrzej Markiewicz
25. Grzegorz Kwiecień
26. Urszula Sierszyńska-Rogólska
27. Elżbieta Staniszevska
28. Wojciech Stan
29. Wiesław Jelonek

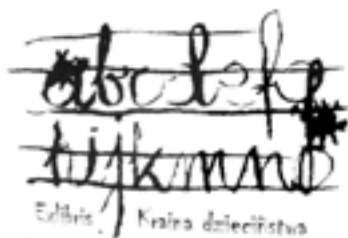
Obchodom Jubileuszu towarzyszy wystawa twórczości artystycznej nauczycieli i absolwentów w RKŚT i Galerii „Łaźnia” w Radomiu. Październik 2010. Kuratorzy wystawy: Agnieszka Sieradzka, Leszek Kwiatkowski i Jerzy Kutkowski.

OGÓLNOPOLSKI KONKURS EKSLIBRIS

Organizowany jest od 2003r. przez Zespół Szkół Plastycznych im. J. Brandta w Radomiu we współpracy z Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie. Konkurs skierowany jest do uczniów szkół plastycznych. Dotychczas odbyło się pięć edycji: „Folklor polski” (2003), „Sławni Polacy i ich dzieła” (2004), „Europa Ojczyzn Narodów” (2005), „Kraina dzieciństwa” (2008), „Polska Chopina” (2010).

BIENNALE AUTOPORTRETU

Dwie edycje Ogólnopolskiego Biennale Autoportretu w Radomiu to ponad tysiąc rysunków, młodych artystów szkół plastycznych, ocenianych przez profesorów ASP. Ponad tysiąc autoportretów, a w nich klasyczne wartości: dobry warsztat, emocjonalność, kreatywność, bogata osobowość autorów.

PLENERY MALARSKIE

Szkolne: Wąchock (1992, 1993, 1994), Nowe Miasto n. Pilicą (1996, 1997, 1998), Iłża (1999), Chwałowice k. Iłży (2000), Zamość (2001), Huta Szklana (2002), Skowronki (2003), Mazury (2004), Solec n. Wisłą (2005, 2006, 2007), Lanckorona (2008), Durbaszka w Pieninach (2010).

Ogólnopolskie: Zamość (2008), Jelenia Góra (2008), Kazimierz Biskupi (2010).

O GÓŁNOPOLSKI PLENER RZEŹBIARSKI

I Ogólnopolski Plener Rzeźby Radom 2009 zorganizowany przez ZSP we współpracy z Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie. Skupił młodych twórców, którzy zgłębiali tajniki sztuki rzeźbiarskiej w trudnym materiale, jakim jest kamień. Prace konkursowe oceniali prof. J. Fober (ASP Katowice), dr W. Jelonek (Wydział Sztuki PR), nauczyciele rzeźby: B. Woźniak-Sołtyska i J. M. Szpak.

GALERIE SZKOLNE

Galeria KONTRAST i Galeria Ceramiki - PIWNICA ARTYSTYCZNA prowadzą szeroką działalność edukacyjno-artystyczną. W galeriach odbywają się: wystawy poplenerowe, aukcje sztuki, obrony prac dyplomowych, seminaria naukowe, spotkania z twórcami, wystawy „Mistrz i Jego Uczniowie”, wystawy absolwentów szkoły.

ABSOLWENT ROKU

2010
Agata Rogala

2009
Małgorzata Piróg

2008
Małgorzata Jagielska

2007
Paulina Rzeszowska

NAUCZYCIELE I PRACOWNICY ROK SZKOLNY 2010/11

Nauczyciele

1. Banaszczyk Ewa	18. Kwiatkowski Leszek	35. Sowa Ewa
2. Bijok Anna	19. Kwiecień Grzegorz	36. Stańczyk Halina
3. Dobrowolska Aleksandra	20. Kwiecińska – Grzanka Barbara	37. Strzelecki Jakub
4. ks. Gałek Dariusz	21. Laskowska – Durlik Tatiana	38. Symela Anna
5. Gotkiewicz Agnieszka	22. Leśnowolska Anna	39. Szary Adrian
6. Górna-Kuraś Jolanta	23. Łaszanowska Anna	40. Szczęsny Paweł
7. ks. Gumiński Artur	24. Łyszcz Kazimierz	41. Szpak Jacek
8. Jasiński Jan	25. Maciejewska Sabina	42. Twardosz – Bobryk Halina
9. Jaśkiewicz-Kornacka Barbara	26. Marczykowska Bożena	43. Wąsik Rafał
10. Jaworska-Kowalska Edyta	27. Marczykowski Emil	44. Włodarz Alina
11. Jędrzejewski Cezary	28. Nowak Beata	45. Wojdała-Markowska Hanna
12. Kania-Szary Magdalena	29. Orzeł Włodzimierz	46. Woźniak-Sołtyska Barbara
13. Kaszuba-Sambor Agnieszka	30. Przerwa Dorota	47. Zatorska Joanna
14. Kmiotek Lucyna	31. Przerwa Konrad	48. Żelawska Barbara
15. Kopiński Bartłomiej	32. Przygodzka Katarzyna	49. Żytnicka Dorota
16. Kulczycka Ewa	33. Pyzara Katarzyna	
17. Kutkowski Jerzy	34. Słowikowska Alina	

Pracownicy administracji i obsługi

1. Bębenek Piotr	12. Mosiołek Stefan
2. Błędowski Rafał	13. Pacek Urszula
3. Dębicka Alicja	14. Pawelec Sylwia
4. Figura Grażyna	15. Sołśnia Dorota
5. Fryszkowska Maria	16. Syta Adam
6. Gębura Małgorzata	17. Sznajder Iwona
7. Katus Marian	18. Tendaj Alicja
8. Klimek Monika	19. Wiśniewska Sylwia
9. Kulczycka Teresa	20. Wlazłowska Bożena
10. Kutyła Agnieszka	21. Zając Adam
11. Marszałek Jerzy	22. Zygarska Zofia

65

LAT
SZKOŁY PLASTYCZNEJ
IM. JACKA MALCZEWSKIEGO
W RADOMIU

WYDAWCA:

Zespół Szkół Plastycznych
im. J. Brandta w Radomiu
26-600 Radom, ul. Kilińskiego 20
tel./fax 48 340 28 38
e-mail: plastyk@plastyk.radom.pl
www.plastyk.radom.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Bożena Marczykowska
Anna Symela
Bartłomiej Kopiński

FOTOGRAFIE:

Jerzy Kutkowski
archimum szkolne

PROJEKT GRAFICZNY
I SKŁAD KOMPUTEROWY:
Bartłomiej Kopiński

PROJEKT OKŁADKI:
Cezary Jędrzejewski
Martyna Romanowska

KOREKTA:
Halina Twardosz-Bobryk

PROJEKT STATUETKI:
Kondrad Minda

DRUK I OPRAWA:
Multi-Color S.C.
ul. Żeromskiego 75 pok. 317
26-600 Radom
tel./fax 48 366 00 59

65 lat
Szkół Plastycznej im. J. Malczewskiego
w Radomiu

65 LAT

1945 – 1948

Wolna Szkoła Rysunku, Malarstwa i Rzeźby prof. Wacława Dobrowolskiego

1949 – 1950

Państwowe Ognisko Kultury Plastycznej

1951 – 1990

Państwowe Ognisko Plastyczne im. Jacka Malczewskiego

1991 – 1999

Państwowa Szkoła Plastyczna I stopnia im. Jacka Malczewskiego

1999 – 2009

Szkoła Plastyczna im. Jacka Malczewskiego

2009

Szkoła Plastyczna im. Jacka Malczewskiego w Zespole Szkół Plastycznych
im. Józefa Brandta

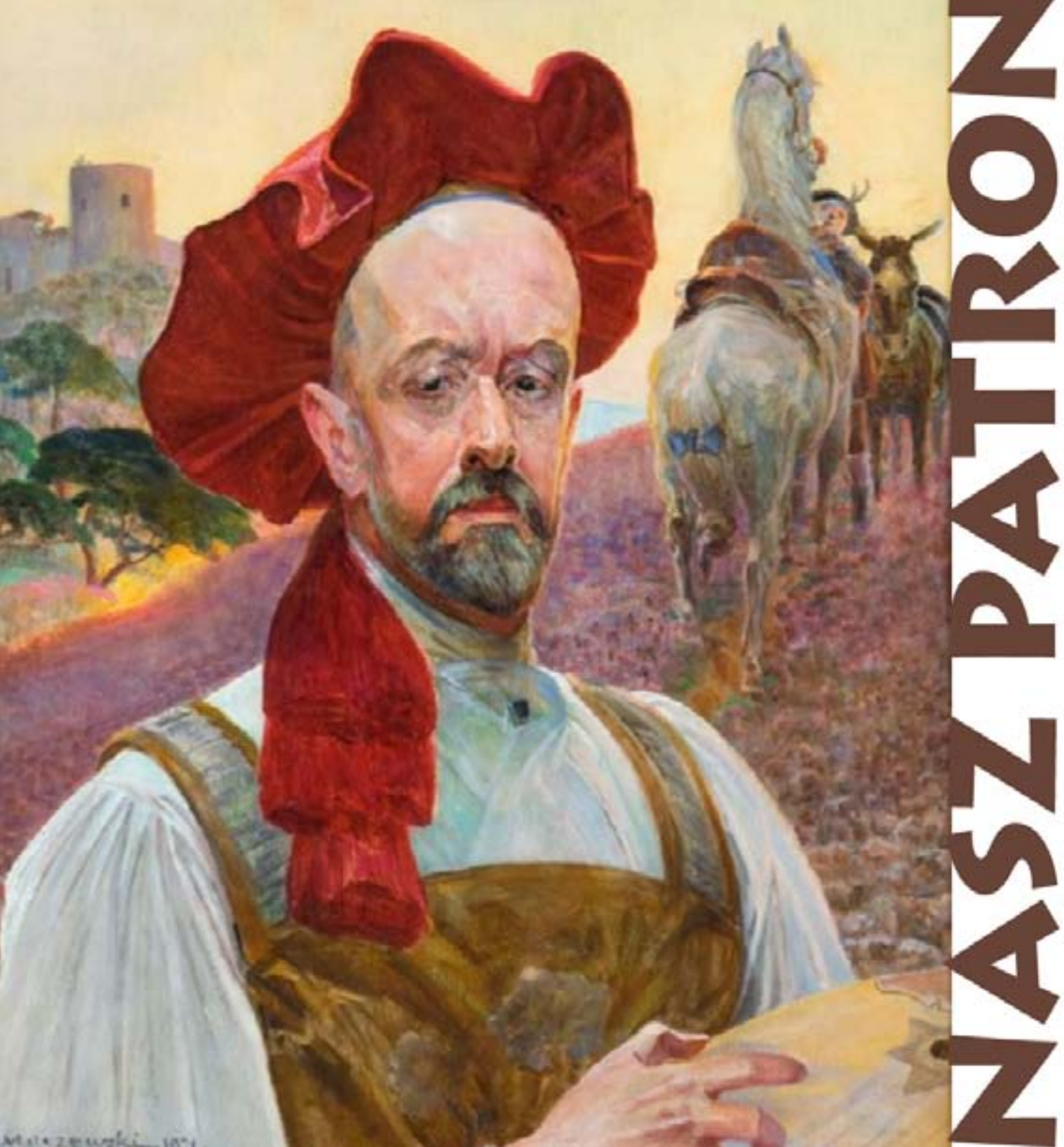
Podejmując 1 września 2009 roku trud kierowania szkołą z 65-letnią tradycją, uświadomiłam sobie, jak wielka jest to odpowiedzialność. Dorobek tysięcy uczniów, setki absolwentów, wielu wspaniałych nauczycieli i dyrektorów.

Zmieniło się miejsce pracy szkoły, kadra i dyrekcja. Zmieniło się otoczenie. Ale duch artystyczny placówki i jej najwiernejši uczniowie pozostali. Razem ze swoimi przewodnikami po świecie plastyki przygotowują się do aktywnego odbioru sztuki, poznają jej historię, doskonałą umiejętności warsztatowe z rysunku, malarstwa, ceramiki, fotografii, grafiki komputerowej, rzeźby i tkaniny artystycznej. Największą grupę odkrywania świata sztuki stanowią dzieci. W twórcze działania angażują się bez reszty.

Niezwykły klimat powoduje, że praca z dziećmi szkoły Jacka Malczewskiego jest prawdziwą przyjemnością i niezapomnianą przygodą. Wspólne sierpniowe wyjazdy na wakacyjne plenery malarskie, wystawy poplenerowe, wystawy twórczości uczniów są kontynuacją tradycji szkoły.

Mam nadzieję, że życzenie, wieloletniego dyrektora Wojciecha Stana, dopisywania kolejnych sukcesów do długiej i chlubnej historii, staje się rzeczywistością – „historia jest dumą, a tradycja wartością”.

Bożena Marczykowska
Dyrektor Zespołu Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu

NASZ PATRON

JACEK MALCZEWSKI

Jacek Malczewski urodził się w Radomiu 15.07.1854r. w rodzinie zubożałego ziemianina. Ojciec Julian pracował w Towarzystwie Kredytowym Ziemskim, był człowiekiem bardzo czytany i wykształconym, pozostał dla artysty wielkim autorytetem. Matka Maria zmarła w opinii świętości. Środowisko rodzinne wpoilo Jacekowi patriotyzm, religijność i szerokie horyzonty. Aby uniknąć rusyfikacji w szkole państwowej, w wieku 13 lat zamieszkał w majątku kuzynów w Wielgim pod opieką prywatnego nauczyciela Adolfa Dygasińskiego.

W tym okresie powstają pierwsze próby rysunkowe artysty. W 1871r. zdał egzamin do krakowskiego gimnazjum św. Jacka. Przyjaciel rodziny Józef Brandt wprowadza go w towarzystwo artystyczne miasta. Już pierwsze kroki w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych zwracają uwagę Jana Matejki. Za jego sprawą Jacek został przeniesiony na tę uczelnię, a egzaminy gimnazjalne zdawał eksternistycznie. Matejko dostrzegał w nim swego następcę w malarstwie historycznym. Jednak Jacek dojrzewa i pragnie własnej drogi artystycznej. W akcie sprzeciwu wyjeżdża do Paryża, gdzie wstępuje do École des Beaux-Arts. Tęsknota za krajem skłania go do szybkiego powrotu. Kontynuuje naukę na uczelni krakowskiej do 1879r. Odtąd Kraków stanie się dla niego głównym miejscem pracy, wynajmuje pracownię przy ulicy Lubicz i rozpoczyna samodzielną twórczość. Nie ustają jednak jego kontakty z Radomiem, często wracał do rodzinnego domu, a w jego obrazach królować będą pejzaże okolic Wielgiego i Gardzienic, gdzie mieszkali jego krewni. W 1884r. na zaproszenie Karola hrabiego Lanckorońskiego wyjeżdża jako rysownik na wyprawę naukową do Azji Mniejszej. Staje się ona ważnym źródłem inspiracji w jego twórczości. W 1887r. żeni się z Marią Gralewską, panną z dobrej, krakowskiej rodziny. Z tego małżeństwa urodzą się córka Julia i syn Rafał, który w wieku dorosłym pójdzie w ślady ojca. Życie artysty wypełnia praca, liczne wyjazdy na plenery w kraju i za granicę, z których wraca stęskniony za rodziną i ojczyzną. Zajmuje go również nauczanie, prowadzi kursy artystyczne, a od 1896r., zostaje powołany w poczet profesorów Szkoły Sztuk Pięknych w Krakowie. Działa również na polu społeczno artystycznym, jest jednym ze współzałożycieli Towarzystwa Artystów Polskich

„Sztuka”. W 1900r. rezygnuje z pracy na uczelni. Nie akceptuje nowego programu nauczania nowej Akademii. W latach poprzednich i następnych prezentuje obrazy na licznych wystawach zbiorowych w kraju i za granicą. W 1903r. odbywa się pierwsza indywidualna wystawa stu prac we Lwowie. W 1905r. zostaje powołany na członka dyrekcji Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie. W następnym roku wyjeżdża do Włoch w towarzystwie Marii Ballowej, żony starosty krakowskiego Stanisława Bala. Skandal nadzarpnął jego relacje z żoną. Po powrocie nadal pracuje i wystawia obrazy: w Krakowie, Warszawie i Londynie. W 1910r. powołany zostaje na stanowisko profesora zwyczajnego Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. W 1912r. odbywa się tam proces fałszerzy obrazów artysty, to pokazuje, jak wysoko była ceniona jego twórczość. W tym samym roku zostaje rektorem Akademii krakowskiej. Pierwsze lata I wojny światowej spędza w Wiedniu, potem wraca do Krakowa. Zniszczenia wojenne nastrajają go pesymistycznie, w jego obrazach zapanowała melancholia. W 1921r. rezygnuje z pracy na uczelni. Pogarszający się wzrok przynębia Jacka Malczewskiego, każe mu myśleć o pożegnaniu z twórczością artystyczną i przekazaniu inicjatywy młodszym malarzom. W 1924r. Kraków uczcił siedemdziesięciolecie artysty licznymi uroczystościami. Dla Malczewskiego jest to jednak wyraźny schyłek twórczości, rezygnuje z malowania obrazów olejnych, posługuje się teraz kolorowymi kredkami i rysunkiem. Pod koniec życia, prawie niewidomy, zamieszkuje willę na Salwatorze w Krakowie, tam umiera 08.10 1929r. Pochowany zostaje w habitie franciszkańskim tercjarskim na Skałce w Krakowie obok takich mistrzów jak: Stanisław Wyspiański i Henryk Siemiradzki.

Twórczość Jacka Malczewskiego, już za życia artysty, uważana była za niezwykle ważną dla narodu polskiego, świadczą o tym liczne nagrody i odznaczenia - w tym Order Polonia Restituta, który otrzymał w 1921r. Był jednym z najwybitniejszych polskich malarzy.

Anna Łaszanowska
nauczyciel historii sztuki

KALENDARIUM

1940 - 2010

1940

Wacław Dobrowolski, malarz z Łodzi, wysiedlony przez władze okupacyjne z rodzinnego miasta, osiedlił się w Radomiu. W zakładzie stolarskim przy ulicy Kelles Krauza 17, zaadaptowanym na pracownię artystyczną, rozpoczął prowadzenie zajęć z uczniami. Jednym z nich był znany później reżyser Andrzej Wajda.

1945

Kilka miesięcy po wyzwoleniu spod okupacji niemieckiej Wacław Dobrowolski otworzył Wolną Szkołę Rysunku, Malarstwa i Rzeźby. Zachowując charakter instytucji prywatnej, szkoła korzystała z dotacji Miejskiego Wydziału Kultury oraz Ministerstwa Kultury i Sztuki. Władze przydzieliły jej lokal w kamienicy Glogierów przy ulicy Sienkiewicza 12. Naukę rozpoczęło 6 uczniów, ale po kilkunastu tygodniach było ich już 27, Dobrowolski był jedynym nauczycielem w szkole.

1947

Do programu nauczania w szkole dochodzą: anatomia, grafika, liternictwo, perspektywa i wiedza o sztuce, zajęcia prowadziło już pięciu nauczycieli.

1949

Zmieniono status szkoły przez przekształcenie jej w społeczne Ognisko Kultury Plastycznej, wprowadzono też nowy przedmiot nauczania – zagadnienia ideologiczne. W uznaniu dla wysokiego poziomu kształcenia władze ministerialne postanowiły, że absolwenci radomskiej szkoły, na podstawie świadectwa jej ukończenia, będą mieli zapewniony wstęp do wszystkich Akademii Sztuk Pięknych.

1951

Spółeczne Ognisko Kultury Plastycznej, postanowieniem władz, przemianowano na Państwowe Ognisko Plastyczne. Jako dyrektora wyznaczono założyciela i dotychczasowego kierownika szkoły Wacława Dobrowolskiego. Kursy były prowadzone dla: grup dziecięcych, młodzieżowych i dla dorosłych.

Rok 1972 stanowił dla mnie znaczący przełom w życiu zawodowym. Po trzynastu latach spędzonych w radomskiej fabryce obuwia rozpocząłem pracę jako dyrektor Państwowego Ogniska, z którym wcześniej byłem jako nauczyciel. Muszę przyznać, że do pracy tej szedłem z niemalymi obawami. Czy poddam obowiązkowi dyrektora placówki, która pod kierownictwem jej założyciela i wieloletniego dyrektora artysty plastyka Wacława Dobrowolskiego osiągnęła bardzo wysoki poziom i cieszyła się znakomitą renomą nie tylko w Radomiu, ale i w kraju? Wszak po 1945 roku był taki czas, że ukończenie z dobrymi wynikami nauki w Ognisku otwierało wstęp bez egzaminu na wyższe uczelnie plastyczne w kraju. Kierowanie instytucją o tak bogatych tradycjach stało się dla mnie kolejnym wyzwaniem.

artysta fotografik Wojciech Stan
dyrektor Ogniska Plastycznego w latach 1972 - 1991
cytat ze wspomnień wydanych w Radomiu w 2010

1954

Wprowadzono nowy przedmiot – scenografię. W wyniku „odwilży” zrezygnowano z przedmiotów ideologicznych.

1955

Uroczystość dziesięciolecia szkoły.

1960

Na wystawie w Kielcach prace słuchaczy radomskiego ogniska uzyskały duże uznanie władz Ministerstwa Kultury i Sztuki, co przesądziło o dalszym istnieniu tego typu placówki w regionie.

1963

Pierwszy sukces zagraniczny wychowanków ogniska, wyróżnienie dla Anny Kończak w Międzynarodowym Konkursie Rysunku Dziecięcego w New Delhi.

1965

W konkursie zorganizowanym przez UNESCO nagrodę uzyskał uczeń ogniska Marek Szymański.

1969

Śmierć Wacława Dobrowolskiego długoletniego dyrektora ogniska. Jego następcą zostaje art. plast. Irena Cichowska ucząca w placówce od 1950r.

1972

Irena Cichowska przechodzi na emeryturę. Nowym dyrektorem zostaje Wojciech Stan. Wprowadzono kolejne przedmioty nauczania – tkaninę i fotografię.

1974

Od 1 września rozpoczęła systematyczną działalność biblioteka Państwowego Ogniska Plastycznego w Radomiu.

1975

Podczas uroczystych obchodów 30-lecia działalności ogniska nadano mu imię Jacka Malczewskiego.

1980

Obchody 35-lecia Państwowego Ogniska Plastycznego w radomskim BWA, połączone z wystawą prac absolwentów z lat 1975-80.

1990

Jubileusze nauczycieli szkoły: art. plast. Krystyny Barańskiej, art. plast. Ewy Bystrowskiej, art. plast. Danuty Radzymińskiej i art. fot. Wojciecha Stana w Klubie Środowisk Twórczych „Łaźnia”.

1991

Decyzją Ministra Kultury i Sztuki na bazie dotychczasowego ogniska powstała Państwowa Szkoła Plastyczna I Stopnia im. Jacka Malczewskiego. Realizuje eksperymentalny program kształcenia plastycznego. Dyrektorem została Krystyna Joanna Szymańska. Każdego roku dla uczniów szkoły organizowane są plenery malarskie.

1995

W Muzeum Sztuki Współczesnej została otwarta wystawa „Nauczyciele i uczniowie”, przygotowana z okazji Jubileuszu 50-lecia działalności placówki. Uchwałą Rady Miejskiej w Radomiu przyznano szkole nowy lokal przy ulicy Chałubińskiego 22.

1998

Nauczyciel szkoły art. plastyk Longin Pinkowski obchodził jubileusz 30-lecia pracy twórczej. Od nowego roku szkolnego zmiana nazwy szkoły na: Szkoła Plastyczna im. Jacka Malczewskiego.

2000

Wystawa prac nauczycieli z okazji 55-lecia szkoły. Swoje prace zaprezentowali: Ewa Bystrowska, Aleksandra Dobrowolska, Kornel Drzewiński, Sebastian Klochowicz, Kazimierz Łyszcz, Longin Pinkowski, Elżbieta Staniszevska, Krystyna Joanna Szymańska i Hanna Wojdała-Markowska.

2004

Uroczystość 150 rocznicy urodzin i 75 śmierci patrona szkoły. 7 października delegacja szkoły pod kierownictwem Sabiny Maciejewskiej złożyła wieniec na grobie malarza w Krakowie. Następnego dnia, po mszy w radomskiej fardze, złożono wiązanę pod pomnikiem Jacka Malczewskiego przed gmachem Resursy. Z okazji jubileuszu artysty zaplanowano i zrealizowano konkursy: wiedzy o życiu i twórczości artysty, „Moje inspiracje twórczością Jacka Malczewskiego” (dla uczniów liceum i studentów) oraz „Elfy, fauny, anioły, demony i inne baśniowe stwory” (dla uczniów gimnazjum i szkoły podstawowej). Szkoła rozpoczyna kursy dla osób dorosłych. Plener w Kościelisku k. Zakopanego.

2005

Wystawę prac Marii Gajewskiej rozpoczyna działalność galeria szkolna „Pinezka”. Zainicjowanie cyklicznej współpracy z RODONem w organizowaniu warsztatów i szkoleń nauczycieli w zakresie sztuk wizualnych. Konkurs wiedzy o sztuce dla młodzieży gimnazjalnej „Tradycja i nowoczesność w sztuce polskiej po II wojnie światowej”. Plener w Chłapowie. Wystawa poplenerowa w galerii Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu. Współpraca zaowocowała kilkuletnią publikacją rysunków uczniów szkoły w „Bibliotekarzu Radomskim”.

2006

Wystawa prac nauczycieli w Muzeum Sztuki Współczesnej w Radomiu z okazji 60-lecia szkoły; udział wzięli:

Ewa Bystrowska, Aleksandra Dobrowolska, Kornel Drzewiński, Mariusz Jończy, Sebastian Klochowicz, Jerzy Kutkowski, Leszek Kwiatkowski, Kazimierz Łyszcz, Andrzej Markiewicz, Włodzimierz Orzeł, Danuta Piątkowska-Poręba, Longin Pinkowski, Elżbieta Staniszevska, Małgorzata Strzelec, Krystyna Joanna Szymańska i Hanna Wojdała-Markowska. Pokazano również prace założyciela szkoły Wacława Dobrowolskiego. Plener w Krasnobrodzie na Rostoczu.

2007

22 maja w konkursie na dyrektora szkoły ponownie została wybrana Krystyna Joanna Szymańska. Plener w Drohiczyne nad Bugiem.

2008

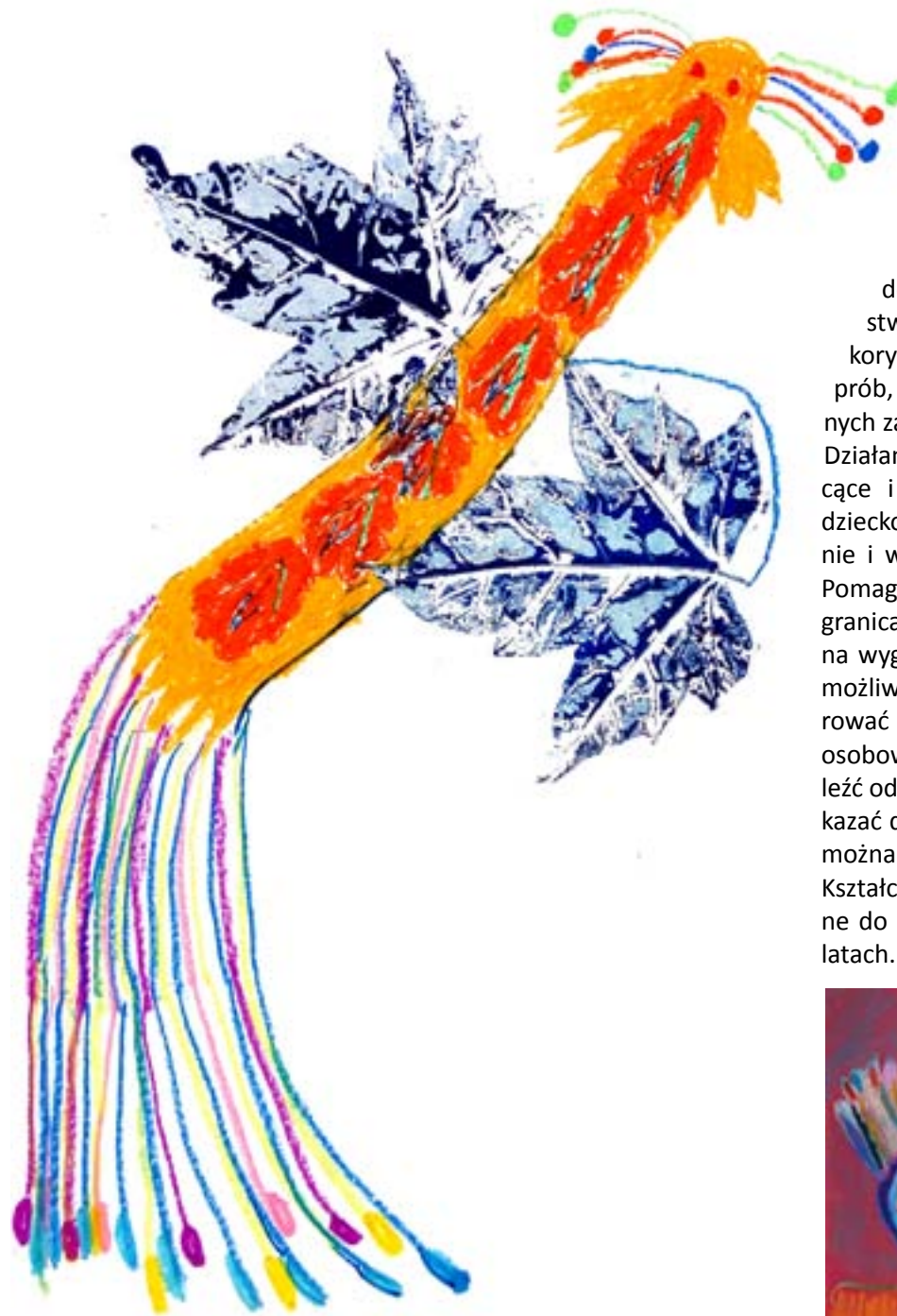
Plener w Ochotnicy Górnej w Gorcach. Krystyna Joanna Szymańska zostaje dyrektorem Wydziału Kultury Urzędu Miejskiego. Stanowisko dyrektora szkoły powierzono Sabinie Maciejewskiej.

2009

W kwietniu Rada Miasta podjęła uchwałę o połączeniu Szkoły Plastycznej im. Jacka Malczewskiego z Zespołem Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta. Od 1 września zajęcia prowadzone są w budynku ZSP przy ul. Kilińskiego 20. Plener w Słonnem koło Dubiecka nad Sanem.

2010

Plener w Lanckoronie. Jubileuszowa wystawa fotografii Wojciecha Stana z okazji 55 rocznicy twórczości. Uroczystość 65-lecia szkoły.

Mały człowiek zaczyna odkrywać świat. Chłonie go wszystkimi zmysłami, nasłuchuje, dotyka i patrzy...Wybiega na podwórko, a tam kawałkiem czerwonej cegły lub patyka kreśli znaki. Obok rysują inne dzieci. Mieszają się portrety koleżanek, śmieszne zwierzątka. Wszyscy rysują bez znużenia, zawzięcie...To cudowny i twórczy świat dziecka, bez przemądrzałej ingerencji dorosłych, bez stałego pouczenia i moralizatorstwa. Dziecko zмага się z marzeniami, które są korygowane przez możliwości. Dokonuje różnych prób, wycofuje się. Jeżeli znowu wraca do pierwotnych zamierzeń to już z większym rozmachem. Działania plastyczne kryją w sobie wartości kształcące i wychowawcze. Poprzez własną twórczość dziecko rozwija spostrzegawczość, pamięć, myślenie i wyobraźnię. Nasuwają się pytania. Nauczać? Pomagać? W którym miejscu znajduje się właściwa granica między tymi dwoma pojęciami? Jak powinna wyglądać edukacja plastyczna, aby te naturalne możliwości dziecka rozwijać i pielęgnować? Jak kierować procesem twórczym, uwzględniając różnice osobowości i uzdolnień? Nie jest rzeczą prostą znaleźć odpowiednie metody. A zatem? Co można przekazać dziecku, a czego przekazać nie sposób? Czego można nauczyć, a co jest wręcz niemożliwe? Kształcenie plastyczne jest bardzo ważne, choć trudne do udokumentowania, bo procentuje często po latach. Nie chodzi tu tylko o malowanie obrazków,

ale o zmiany w świadomości dziecka. Należy więc skupić uwagę na przeżywaniu, na zaciekaniu, rozwijaniu inicjatywy i samodzielności dzieci. Nauczyciel, będący w pogotowiu, czujny na potrzeby dziecka, zachęca je, udziela odpowiedzi na pytania, przychodzi z pomocą, której ono przecież oczekuje. Czasem razem z dzieckiem poszukuje, eksperymentuje. Wykorzystując żywiołowe i naturalne zainteresowania dzieci, pozwala odkrywać i opowiadać ten świat w sposób im tylko właściwy.

Podczas zajęć w Dziale Dziecięcym dzieci wysłuchały fragmentu muzycznego Piotra Czajkowskiego Dziadek do orzechów - Taniec wróżki. Potem mówiły o tajemniczych postaciach z bajek, dobrych czarodziejach, leśnych elfach, wróżkach i złych czarownicach. Naśladowały ich głosy, śmiech, sposób poruszania się. Mówiły o wadach i zaletach. Niektóre z nich już rysowały. Niektóre uzupełniały rysunek pojedynczymi wyrazami dynamizującymi obrazek: niebieska wróżka śmieje się ha, ha, ha! Zielony kot Michała mruczy miau! Czarny kogut Olgi pieje kukuryku! Dawid maluje farbami. Pędzlem nabiera zbyt dużo wody. Farby rozlewają się. Początkowo suknia księżniczki jest niebieska, pojawiają się żółte kropki. Te rozplývają się i powstają zielone smugi. Jaki piękny kolor! Sam go zrobiłem! Twórczość dziecięca ma w sobie coś z tajemnicy i niespodzianki. Dlatego nigdy do końca nie wiemy, dlaczego kot Michała jest zielony. Pablo Picasso o twórczości dziecięcej mówił: gdy ma się 7 lat – wtedy się jest tym prawdziwym w sztuce, potem chodzi tylko o to, żeby do tego stanu wrócić. Zajęcia z dziećmi w Szkole Plastycznej im. Jacka Malczewskiego to niezwykle piękna i sztuka. To wielka przygoda nie tylko dla uczniów. To miejsce, bez którego świat Małgosi czy Zuzi nie może być kolorowy. I niech trwa.

Z doświadczenia i obserwacji - Bożena Marczykowska

